

Folketingets Europaudvalg

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5547
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk

15-09-2008

Svar på EEU spørgsmål nr. 145 (alm. del):

I brev af 13. august 2008 har Europaudvalget stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål nr. 145:

”Ministeren bedes redegøre for hvilke ændringer i dansk uddannelseslovgivning, der er blevet gennemført som følge af vedtagelsen af direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004.”

Svar:

Der er som følge af vedtagelsen af direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 gennemført én ændring af lovgivningen på uddannelsesområdet.

Der er tale om en ændring af SU-loven på baggrund af, at direktivet åbnede mulighed for at afskære adgangen til uddannelsesstøtte for andre personer end EU/EØS-statsborgere, der er arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og personer, der har bevaret denne status, samt disses familiemedlemmer, indtil de pågældende opnår tidsbegrænset ret til ophold i Danmark, dvs. efter fem års sammenhængende ophold i Danmark.

Med indsættelsen af § 2 a i SU-loven ved lov nr. 312 af 19. april 2006 blev opnåelse af ret til SU således gjort betinget af fem års sammenhængende ophold i Danmark for EU/EØS-statsborgere, der ikke har status som arbejdstager, selvstændig erhvervsdrivende eller familiemedlem til en arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende.

SU-lovens § 2 a har følgende ordlyd:

”§ 2 a. Uddannelsessøgende kan få uddannelsesstøtte, når de er danske statsborgere.

Stk. 2. Uddannelsessøgende, der er EU-statsborgere eller EØS-statsborgere og deres familiemedlemmer, kan få uddannelsesstøtte til uddannelse i Danmark og i udlandet efter de betingelser, der følger af EU-retten og EØS-aftalen. EU-statsborgere og EØS-statsborgere, der ikke er arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende i Danmark, og deres familiemedlemmer har først ret til uddannelsesstøtte efter 5 års sammenhængende ophold i Danmark, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Ved opgørelse af om der er tale om 5 års sammenhængende ophold i Danmark, skal der ses bort fra midlertidige fravær, der ikke tilsammen overstiger seks måneder om året, og fravær af længere varighed på grund af aftjening af værnepligt eller af ét fravær på højst tolv på hinanden følgende måneder af vægtige grunde som for eksempel graviditet og fødsel, alvorlig sygdom, studier eller erhvervsuddannelse eller udstationering. Ved mere end 2 års sammenhængende fravær fra Danmark opnås først ret til uddannelsesstøtte efter forløbet af et derpå følgende sammenhængende ophold på 5 år.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om udenlandske statsborgeres ret til SU til uddannelse i Danmark og udlandet.”

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår følgende (lovforslag nr. L 95 fremsat den 30. november 2005, almindelige bemærkninger, afsnit 3.1.2):

”Opholdsdirektivet afløser de tidligere sektoropdelte opholdsdirektiver for henholdsvis arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og studerende samt andre ikke erhvervsaktive personer.

Det nye direktiv påvirker forskellige grupper af EU-statsborgere og EØS-statsborgeres adgang til SU forskelligt.

Gruppen af økonomisk aktive EU-statsborgere og EØS-statsborgere og deres familiemedlemmer vil ikke blive påvirket af det nye opholdsdirektiv. De har nu som før samme rettigheder som danske statsborgere, så længe de opretholder deres status som økonomisk aktive.

De ikke-økonomisk aktive EU-statsborgere og EØS-statsborgere kan blive påvirket af det nye opholdsdirektiv.

Af direktivets artikel 24, stk. 2, fremgår: ”Uanset stk. 1 er værtsmedlemsstaten ikke forpligtet til [] forud for erhvervelse af ret til tidsubegrænset ophold, at yde studiestøtte, herunder støtte til erhvervsuddannelse, i form af stipendier eller lån, til andre personer end arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og personer, der har bevaret denne status, samt deres familiemedlemmer.” Direktivet giver således mulighed for ved implementeringen i dansk ret at bestemme, at uddannelsessøgende, der endnu ikke har tidsubegrænset ophold i Danmark, ikke har ret til uddannelsesstøtte.

Efter opholdsdirektivets artikel 16 opnår EU-statsborgere og EØS-statsborgere ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter 5 års sammenhængende ophold i landet. Familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, men som i 5 år i træk lovligt har boet sammen med unionsborgeren/EØS-statsborgeren, har ligeledes ret til tidsubegrænset ophold i Danmark. Endvidere fremgår det af artikel 16, at retten til tidsubegrænset ophold fortabes ved fravær fra værtsmedlemslandet af en varighed på to på hinanden følgende år. Værtsmedlemslandet er udelukkende forpligtiget til at yde uddannelsesstøtte til EU-statsborgere og EØS-statsborgere, der er økonomisk aktive, forud for erhvervelsen af tidsubegrænset ophold. Andre EU-statsborgere og EØS-statsborgere vil ved implementeringen kunne afskæres fra at modtage SU under de første 5 års sammenhængende ophold i Danmark. Ved opgørelsen af 5 års sammenhængende ophold ses bort fra midlertidige fravær, der ikke tilsammen overstiger seks måneder om året og fravær af længere varighed på grund af værnepligt, eller af ét fravær på højst tolv på hinanden følgende måneder af vægtige grunde som fx graviditet og fødsel, alvorlig sygdom, studier eller erhvervsuddannelse eller udstationering jf. opholdsdirektivets artikel 16. Hvis denne mulighed i opholdsdirektivet til at begrænse adgangen til uddannelsesstøtte ikke implementeres i dansk ret, vil EU-statsborgere og EØS-statsborgere umiddelbart have adgang til dansk uddannelsesstøtte både til uddannelse i Danmark og i udlandet (herunder hjemlandet) på lige fod med danske statsborgere. EU-statsborgere og EØS-statsborgere, der på grundlag af helt særlige forhold har opnået ret til tidsubegrænset ophold i henhold til opholdsdirektivets kapitel IV, afsnit I, er omfattet af § 2 a, stk. 2, 1. pkt., som affattet i lovforslagets § 1, nr. 5.”

Med venlig hilsen

Bertel Haarder